

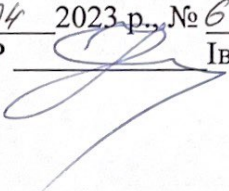
**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права**

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,

від «12» 04 2023 р., № 6

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

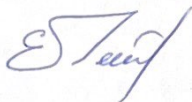
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 293 «Міжнародне право»
освітня програма «Міжнародне право»

Ірпінь – 2023

Програма навчальної практики складена на основі освітньої програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 293 «Міжнародне право», затвердженій Вченою радою 30 квітня 2020 року, протокол №5.

Укладачі:

Олена ЧЕРНЕЦЬКА, к.ю.н., доцент,
завідувач кафедри міжнародного права

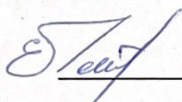
Надія ЯЦИШИН, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри міжнародного права

Рецензент

Марина АНІСІМОВА, доцент, к.ю.н., доцент
кафедри міжнародного права, гарант ОП

Розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права, протокол від «16» лютого 2023 р., №10

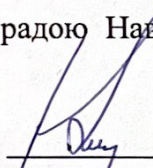
Завідувач кафедри

Олена ЧЕРНЕЦЬКА, к.ю.н., доцент

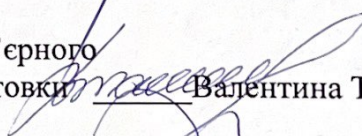
Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «06» березня 2023, №10

Голова вченої ради ННІ права

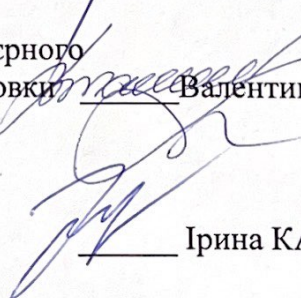
Василь ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач відділу профорієнтації, кар'єрного
розвитку та доуніверситетської підготовки

Валентина ТАРНАВСЬКА

Завідувач навчально-методичного
відділу

Ірина КАЧУР, к.біол.н., доцент

РЕЦЕНЗІЯ
на програму навчальної практики
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 293 «Міжнародне право»

Метою проходження навчальної практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час вирішення конкретних задач у умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

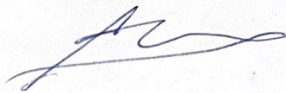
Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними заняттями, отримання студентами достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньої програми. Практика здобувачів вищої освіти проводиться з відривом від теоретичного навчання на базах практики.

У процесі проходження практики здобувач вищої освіти набуває практичні навички з міжнародного права, знайомиться із структурою і діяльністю відповідних органів державної влади та установ, вивчає нормативний матеріал, формує навички застосування чинного законодавства в конкретній сфері юридичної діяльності, знайомиться з різними напрямками юридичної практики тощо.

Програма розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017р., «Про вищу освіту» від 01.07.2014р., Наказу Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентами вищих навчальних закладів України», Рекомендацій Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 24.04.2013р. за погодженням із Федерацією роботодавців України «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів» інших нормативно-правових актів МОН, Положення «Про організацію освітнього процесу в Державному податковому університеті» (29.01.2022 р.).

В цілому програма навчальної практики відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження у освітній процес.

Гарант ОП

Марина АНІСІМОВА, доцент, к.ю.н., доцент
кафедри міжнародного права,

ЗМІСТ

1.	Передмова.....	4
2.	Мета і завдання проходження практики	5
3.	Бази проходження практики та зміст практики	6
4.	Орієнтовний тематичний план	9
5.	Складання звіту, його оформлення та захист	10
6.	Вимоги до змісту та оформлення текстової частини	12
7.	Вимоги до змісту та оформлення додатків.....	12
8.	Додатки.....	14

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна практика є важливою складовою частиною підготовки бакалаврів – юристів-міжнародників до майбутньої роботи, забезпечення їх конкурентоспроможності та працевлаштування на вітчизняному та європейському ринках праці.

Програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017, «Про вищу освіту» від 01.07.2014, Наказу Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентами вищих навчальних закладів України», інших нормативно-правових актів МОН, Положення про організацію освітнього процесу Державного податкового університету, Положення про організацію практики здобувачів вищої освіти Державного податкового університету.

Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними заняттями, отримання здобувачами вищої освіти достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Семестр і строки проходження практик у навчальному році визначаються графіком освітнього процесу університету і робочим навчальним планом на 3 курсі в 6 семестрі.

Практика здобувачів вищої освіти проводиться, як правило, з відривом від теоретичного навчання на базах практики.

У процесі проходження практики здобувач вищої освіти набуває практичні навички застосування різних галузей права, знайомиться зі структурою і діяльністю відповідних органів державної влади та установ, вивчає нормативний матеріал, формує навички застосування чинного законодавства в конкретній сфері юридичної діяльності, знайомиться з різними напрямками юридичної практики тощо.

Для успішного проходження навчальної практики здобувачами вищої освіти необхідні знання, одержані з фахових навчальних дисциплін.

Навчальна практика проводиться після вивчення таких навчальних дисциплін: «Міжнародне публічне право (основи теорії)», «Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути)», «Порівняльне кримінальне право і процес», «Порівняльне цивільне право», «Теорія і практика перекладу», «Порівняльне трудове і соціальне право», «Право Європейського Союзу», «Міжнародне економічне право», «Службове та дипломатичне листування».

Програма навчальної практики включає реалізацію таких загальних положень:

- ознайомлення з організаційною структурою бази проходження практики, нормативно-правовою основою її функціонування, практичною діяльністю як усього органу/організації/установи/юридичної особи, так і окремих відділів та підрозділів, що безпосередньо взаємодіють із сферами міжнародних відносин та права;
- ознайомлення із організацією роботи та функціями працівників бази проходження практики;
- отримання практичних навичок, що пов'язані із майбутньою професійною діяльністю;
- вироблення навичок практичного застосування теоретичних знань, що отримані під час вивчення навчальних дисциплін;
- набуття навичок у сфері діловодства, вміння грамотно складати та оформляти документацію;
- отримання досвіду спілкування з колегами в колективі;
- виконання індивідуальних проблемних завдань керівника практики;
- ведення щоденника проходження практики;
- підготовка звіту про проходження практики;
- захист звіту.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ

СК5. Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.

СК7. Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм.

СК8. Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав.

СК9. Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань.

СК10. Уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовою).

СК12. Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

СК13. Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН3. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

ПРН6. Визначати сучасні досягнення міжнародного права (публічного та приватного), порівняльного законодавства, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.

ПРН7. Демонструвати фундаментальні знання іноземної мови, розуміти основні ідеї складних текстів іноземною мовою, використовувати письмову й усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших задач діяльності, робити детальні повідомлення з широкого кола питань, викладати свій погляд на певну проблему.

ПРН8. Знати основні галузі та інститути міжнародного публічного права, міжнародного приватного права; глибоко розуміти основні інститути порівняльного правознавства.

ПРН10. Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань.

ПРН11. Формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.

ПРН13. Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

ПРН15. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

ПРН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Метою навчальної практики є: закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення фахових дисциплін: «Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути)», «Порівняльне кримінальне право і процес», «Порівняльне цивільне право», «Теорія і практика перекладу», «Порівняльне трудове і

соціальне право», «Міжнародне економічне право», отримання первинних професійних умінь. Визначена мета навчальної практики досягається через вирішення таких завдань:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, одержаних здобувачами вищої освіти у процесі вивчення міжнародного публічного права та міжнародного економічного права, порівняльного цивільного, кримінального, трудового та соціального права;

- уміння здобувачів вищої освіти творчо застосовувати одержані знання в юридичній діяльності органів публічної влади та приватного права;

- спираючись на теоретичні знання, одержані при вивченні загально-юридичних та спеціальних навчальних дисциплін, закріпити уміння здобувачів вищої освіти, здійснювати тлумачення закону та його застосування;

- сприяння в розвитку здібностей здобувачів вищої освіти, зокрема, аналізувати ситуації, які вимагають застосування правових норм, юридичної оцінки і прийняття рішення згідно нормативно-правових актів;

- ознайомлення з організацією діловодства, відомчими наказами та інструкціями з питань організації діяльності бази практики;

- адаптація здобувачів вищої освіти до виконання обов'язків посадових осіб, розширення їх практичних вмінь, закріплення основ правової культури та професійної етики юриста;

- виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;

- усвідомлення здобувачами вищої освіти необхідності та важливості отримання практичного досвіду у сфері правозастосовчої та іншої юридичної діяльності для подальшого навчання.

У результаті проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

- закріпити теоретичні знання, отримані з вивчених навчальних дисциплін, зокрема на III курсі;

- навчитись шукати, отримувати та узагальнювати емпіричну інформацію, працювати з нею, аналізувати, а також швидко та ефективно приймати рішення;

- отримати навички пошуку та роботи з національними, регіональними та міжнародними документами, в тому числі на іноземній мові;

- оволодіти міжнародно-правовою термінологією, користуватися понятійним апаратом юриспруденції, загальнонауковою і правничою методологією;

- юридично правильно класифікувати відповідні факти і обставини, аналізувати правотворчу та правозастосовчу міжнародну і національну практику;

- аналізувати окремі норми міжнародних угод, давати їм правову оцінку та робити відповідні висновки щодо їх впливу на суб'єктів міжнародних відносин;

- неухильно слідувати настановам та дотримуватись вказівок керівників практики;

- виконати індивідуальний план-графік, всі індивідуальні завдання, передбачені програмою практики;

- набути досвіду в суспільно-політичній, організаторській та управлінській сферах тощо.

-

3. БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Здобувачі вищої освіти проходять навчальну практику на базах практики, що відповідають вимогам програми. Базами проходження навчальної практики здобувачами вищої освіти спеціальності «Міжнародне право» за ОП «Міжнародне право» можуть бути: центральні органи державної влади, а також організації та установи, що підпорядковуються їм; місцеві органи державної влади та органи місцевого самоврядування; міжнародні міжурядові та неурядові організації; приватні підприємства, організації та установи, адвокатські об'єднання, громадські організації у сфері захисту прав людини, юридична клініка Університету тощо.

Основними критеріями вибору певного місця практики є: а) відповідність профільної роботи організації, чи її підрозділу основним напрямом фахової праці юриста-міжнародника; б) наявність в організації відповідної матеріально-технічної бази; в) можливість працівників організації забезпечити кваліфікований супровід практикантів; г) можливість викладачів кафедри, відповідальних за проходження практики, забезпечити належний рівень управління нею; д) можливість майбутнього працевлаштування випускників кафедри у цій організації на посадах, які відповідають їх фаху та професійній кваліфікації.

У межах академічної мобільності здобувачам вищої освіти може бути надана можливість проходження практики на сучасних високотехнологічних профільних підприємствах або в закладах вищої освіти інших країн.

Проходження практики за кордоном може здійснюватися за міждержавними угодами, за угодами між закладами вищої освіти та Університетом з можливістю надання міждержавних стипендій або грантів.

Закріплення здобувача вищої освіти за конкретною базою практики здійснюється наказом ректора Державного податкового університету. Якщо здобувач вищої освіти бажає проходити виробничу практику на базі за власним вибором, то, за дозволом гаранта освітньої програми та завідувача відділу профорієнтаційної роботи, практики та сприяння працевлаштування, за умови, якщо обрана здобувачем база практики відповідає програмі практики та відповідній освітній програмі.

На основі наказу кафедра видає здобувачам вищої освіти направлення на практику.

Навчально-методичне керівництво практикою забезпечують керівники практики від кафедри міжнародного права. Керівник від кафедри здійснює консультування здобувача вищої освіти упродовж всього періоду практики, контроль за її проходженням та приймає звітну документацію по практиці.

Безпосереднє керівництво практикою забезпечує керівник практики від бази практики, з яким здобувач вищої освіти погоджує індивідуальний календарний план проходження практики, одержує від нього поточні завдання та щоденно звітує перед ним про їх виконання. Перед завершенням практики здобувач вищої освіти має отримати від керівника з бази практики письмову характеристику-висновок про виконання здобувачем вищої освіти програми практики, його здатність до самостійної роботи та інші професійні якості.

Перед початком практики (за 1–2 дні) здобувачі вищої освіти повинні подати до відділу кадрів (канцелярії) бази практики направлення на практику, а в разі потреби – документи для оформлення перепустки, та пройти інструктаж з правил техніки безпеки. Здобувач вищої освіти особисто повинен прослідкувати за виданням відповідною організацією наказу (розпорядження) про його зарахування для проходження практики та призначення керівника від бази практики, після чого повідомити про це та подати дані про керівника від бази практики керівнику від кафедри.

Після закінчення практики у визначені кафедрою строки здобувачі вищої освіти складають і захищають звіт про практику.

Перед початком практики здобувачі вищої освіти повинні з'явитися на інструктивні збори здобувачів вищої освіти і отримати там направлення на практику, програму, щоденник та іншу необхідну документацію.

Для проходження практики здобувач вищої освіти повинен обов'язково вчасно прибути на базу практики. За період проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики. На базі практики здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку.

Здобувачі вищої освіти повинні:

- відповідно до визначеної бази практики, подати її змістовну характеристику та функціональну спрямованість;

- надати характеристику актів, положень, інструкцій, які видаються на базі практики, давати їм правову оцінку та робити відповідні висновки щодо їх впливу на суб'єктів міжнародних відносин;
- вміти оформляти ділові папери відповідного підрозділу (відділу, управління), вести ділову документацію тощо;
- систематично вести записи у щоденнику практики, подавати їх керівникові практики на перевірку. Оформлені належним чином документи по навчальній практиці своєчасно представити на кафедру.

Розподіл функцій при організації практики

Відділ профорієнтації, кар'єрного розвитку та доуніверситетської підготовки здійснює:

- контроль за своєчасним підбором баз практики кафедрами;
- оформлення договорів із підприємствами, організаціями й установами щодо практики здобувачів вищої освіти на новий навчальний рік та направлення їх на бази практики;
- забезпечення кафедр необхідною документацією, яка необхідна для проведення практики здобувачів вищої освіти;
- узгодження наказів кафедр з організації та проведення практики здобувачів вищої освіти і контроль за своєчасною підготовкою;
- вибірккову перевірку практики здобувачів вищої освіти на їх базах;
- участь у проведенні інструктивних нарад (зборів) здобувачів вищої освіти та засідань кафедр з питань практики;
- оновлення банку даних баз практики на новий навчальний рік;
- роботу щодо вдосконалення документів, що регламентують практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Кафедра:

- розробляє та вдосконалює програми практики відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальності;
- домовляється та визначає бази практики і подає заявки до відділу практичного навчання та сприяння у працевлаштуванні для складання договорів з організаціями та підприємствами;
- визначає відповідність баз практики вимогам вищої школи за індивідуальними листами підприємств;
- отримує необхідну документацію для проходження практики здобувачів вищої освіти;
- формує методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- організовує вибір здобувачами вищої освіти баз практики і розподіл їх на практику;
- готує проекти наказів про направлення здобувачів вищої освіти на практику й затвердження керівників практики від кафедр та узгоджує їх із відповідними структурними підрозділами;
- проводить інструктаж здобувачів вищої освіти про порядок проходження практики, де присутні здобувачі вищої освіти, керівники практики й представники дирекції ННІ права, видає здобувачам вищої освіти документацію на практику й організовує їх відправлення на бази практики;
- здійснює контроль за відправленням здобувачів вищої освіти на практику і своєчасним прибуттям їх на бази;
- організовує протягом трьох днів після завершення практики захист звітів про практику в комісіях, які призначаються завідувачем кафедри;
- здійснює розгляд проходження й підсумки практики здобувачів вищої освіти на засіданнях кафедри;

- подає звіт кафедри про підсумки проходження практики здобувачами вищої освіти та виконання навчального навантаження по керівництву практики.

Керівник практики від Університету зобов'язаний:

- провести інструктивні збори здобувачів вищої освіти, які відбуваються на навчальну практику;
- забезпечити здобувачів вищої освіти необхідними документами перед від'їздом на базу практики: направленням, програмою практики;
- надати здобувачам вищої освіти консультацію щодо підготовки та оформлення письмового звіту з практики;
- при видачі індивідуального завдання повинен роз'яснити здобувачам вищої освіти питання щодо добору відповідного матеріалу залежно від специфіки бази практики;
- проводити консультування здобувачів вищої освіти;
- надавати здобувачам вищої освіти допомогу в доборі матеріалу для виконання індивідуального завдання і контролювати його виконання;
- оцінити якість роботи здобувачів вищої освіти, після закінчення практики дати характеристику на кожного з них;
- перевірити звіти з навчальної практики та прийняти їх захист;
- після закінчення практики подати короткий письмовий звіт про результати практики.

Дирекція ННІ права здійснює:

- контроль за підбором практики кафедрами та визначення їх характеристик на відповідність баз практики вимогам вищої школи;
- узгодження наказів кафедр про направлення здобувачів вищої освіти на практику;
- контроль за проходженнями практики здобувачами вищої освіти;
- контроль за організацією та проведенням захисту звітів про практику;
- аналіз проходження практики здобувачами вищої освіти;
- розгляд на засіданні Вченої ради ННІ права питання про організацію практики здобувачів вищої освіти;
- контроль за відправленням здобувачів вищої освіти на практику та своєчасним прибуттям на бази практики;
- вибіркову перевірку ходу практики;
- участь у засіданні кафедр при розгляді питань про практику;
- розгляд на засіданні Вченої ради інституту питання про хід та підсумки практики.

Керівник практики від бази практики

- забезпечує здобувачів вищої освіти відповідними робочими місцями з необхідними матеріалами;
- здійснює методичне керівництво і надає допомогу здобувачам вищої освіти під час складання ділової документації;
- здійснює контроль за роботою здобувачів вищої освіти;
- дає письмові характеристики на здобувачів вищої освіти з оцінкою рівня їх теоретичної і практичної підготовки
- заповнює Анкету оцінювання рівня знань студента-практиканта спеціальності 293 «Міжнародне право» Університету державної фіскальної служби України, затверджену наказом Університету ДФС України від 14.11.2018 №1601 «Про запровадження анкетування для керівників практики від баз практики» (додаток В).

4. ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

1. Ознайомлення з програмою практики.

2. Ознайомлення з базою практики, її персоналом. Збирання та вивчення нормативної бази функціонування організації.
3. Ознайомлення зі Статутом організації. Вивчення її структури.
4. Вивчення посадових обов'язків працівників організації.
5. Ознайомлення з формами і методами роботи персоналу. Спостереження за роботою штатних працівників.
6. Вивчення та систематизація основних видів діяльності організації.
7. Виконання під керівництвом керівника від бази практики виробничих завдань: здійснення необхідних дій, розробка проектів, документів тощо.
8. Оформлення документації практики.
9. Узагальнення зібраного матеріалу.
10. Оформлення звітної документації, підведення підсумків практики безпосередньо за місцем її проходження.
11. Подання звітної документації керівнику практики від Університету.

5. СКЛАДАННЯ ЗВІТУ, ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ

Після закінчення практики здобувач вищої освіти повинен підготувати звіт про виконання практики та отримати характеристику з оцінкою і підписом керівника практики від органу, установи, організації, де проходила практика, завірену печаткою.

По закінченню навчальної практики здобувач вищої освіти складає звіт про проходження практики.

Звіт повинен мати чітку будову, логічну послідовність, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій.

Структура звіту

Звіт складається з вступу, основної частини (яка відображає зміст практики), висновків, списку використаних джерел та додатків.

У вступі здобувач вищої освіти-практикант повинен відобразити мету, основні напрямки та завдання практики, вказати місце проходження практики тощо.

Основна частина звіту складається із розділів, в яких здобувач вищої освіти дає короткий опис відповідного органу, установи, організації, викладає, обґрунтовує свої висновки і пропозиції щодо їх діяльності та оформляє певні, вказані в змісті практики, документи.

Окремим розділом здобувач вищої освіти повинен відобразити виконану ним роботу під час проходження практики, обов'язково підтвердивши її додатками.

У висновках здобувач вищої освіти повинен узагальнити знання, здобуті під час практики, а також висловити своє бачення по удосконаленню роботи тих структурних підрозділів, де відбувалося проходження практики.

Список використаних джерел оформляється по алфавіту.

Звіт разом із характеристикою та щоденником подаються на кафедру для захисту. Керівник практики від Університету знайомиться із звітом і дає загальну оцінку виконаної роботи.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право пройти практику в наступному навчальному році.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, відраховується з Університету.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний протягом трьох днів з початку занять, що слідують за практикою, подати звіт на кафедру для реєстрації. Звіт перевіряє керівник практики від Університету, після чого призначається день і час захисту звітів.

Загальна оцінка, яка включає в себе оцінку змісту звіту, його оформлення, а також захист звіту, виставляється в залікову відомість, залікову книжку та журнал і завіряється підписом викладача, який керував практикою і приймав звіти.

Оцінюється захист звітів по 100-бальній системі. Критерії оцінювання рівня проходження і захисту звіту з навчальної практики подано (табл. 1.)

Здобувачам вищої освіти, які без поважних причин не подали вчасно звіти про проходження навчальної практики на кафедру, оцінка знижується на 10 балів.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, відраховується з Університету.

Таблиця 1

**Критерії оцінювання рівня проходження та захисту
звіту з навчальної практики**

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	Матеріали про проходження навчальної (ознайомчої) практики оформлені відповідно до вимог. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти продумана, структурована, містить основні результати проходження практики, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, виклад логічний, доказовий (обґрунтований), висновки і узагальнення точні, мають місце практичні рекомендації; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне. Керівники від бази практики та університету оцінили роботу на «відмінно».	Високий (творчий)	відмінно
80-89	B	дуже добре	Мають місце неістотні зауваження щодо змісту та оформлення матеріалів про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні, мають місце практичні рекомендації; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне. Керівники від бази практики та від університету оцінили проходження практики на «добре» або один із керівників навчальної (ознайомчої) практики оцінив її проходження на «відмінно», а інший – на «добре».	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре
70-79	C	добре	Мають місце неістотні зауваження щодо змісту та оформлення матеріалів про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні, мають місце практичні рекомендації; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне. Але виклад недостатньо систематизовано, у визначенні понять, термінології та узагальненнях мають місце окремі помилки, які виправляються за допомогою додаткових питань членів комісії. Керівники від бази практики та від університету оцінили проходження практики на «добре».		
60-69	D	задовільно	Недбале оформлення звіту і щоденника про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти свідчить про розуміння основних питань програми практики, проте мають місце окремі прогалини в знаннях: визначення понять нечіткі, неточні, висновки і узагальнення, практичні рекомендації аргументовані слабо, в них допускаються помилки, знання фрагментарні, неповні, спостерігається невміння працювати з документами, джерелами права, користуватися фаховою термінологією. Керівники від бази практики та від університету оцінили проходження практики на «задовільно» або один із керівників практики оцінив її проходження на «задовільно», а інший – на «добре».	Середній (репродуктивний)	задовільно
50-59	E	достатньо	Недбале оформлення звіту і щоденника про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти свідчить про розуміння основних питань програми практики, проте мають місце значні прогалини в знаннях: визначення понять нечіткі, неточні, недостатні, висновки і узагальнення, практичні рекомендації аргументовані слабо, в них допускаються помилки, знання практиканта фрагментарні, неповні, спостерігається невміння працювати з документами, джерелами права, фаховою термінологією. Керівники від бази практики та від університету оцінили проходження практики на «задовільно».		

35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Мають місце істотні зауваження щодо змісту й оформлення матеріалів про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти належним чином не підготовлена, відповіді на питання членів комісії	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільн о
		семестрового контролю	необґрунтовані або відсутні, розуміння змісту та завдань практики; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти недостатньо орієнтується в системі чинного законодавства, не в змозі на належному рівні використовувати фахову термінологію. Керівники практики від університету та бази практики оцінили роботу на «незадовільно» або один із керівників практики оцінив її проходження на «задовільно», а інший – на «незадовільно».		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Мають місце істотні зауваження щодо змісту й оформлення матеріалів про проходження навчальної (ознайомчої) практики. Доповідь здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не підготовлена, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані або відсутні, розуміння матеріалу поверхневе; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не орієнтується в системі чинного законодавства; не вміє використовувати фахову термінологію. Програма навчальної (ознайомчої) практики виконана не в повному обсязі. Керівники практики від університету та бази практики оцінили роботу на «незадовільно».		

6. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТОВОЇ ЧАСТИНИ

Текст звіту має бути надрукований за допомогою принтера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman розміру 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом. Таблиці допускається виконувати тільки друкованим способом.

Об'єм звіту (основного тексту) має складати 10-15 сторінок.

Текст повинен мати поля зі чотирьох боків аркуша таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє, нижнє – 20 мм.

Заголовки структурних елементів звіту (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) друкують великими літерами і розташовують посередині сторінки.

Після слова «РОЗДІЛ» ставлять номер розділу арабськими цифрами без крапки, а з нового рядка через інтервал теж по центру друкують великими напівжирними літерами заголовка (назву) розділу. Через інтервал друкують заголовок підрозділу маленькими напівжирними літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка (розділу чи підрозділу) не ставлять, але якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу в підбір до тексту, а в кінці такого заголовка ставиться крапка.

Матеріали роботи скріплюються з наступній послідовності:

- титульна сторінка (додаток А). На титульній сторінці повинна стояти оцінка керівника від бази практики та печатка установи, організації, де проходила практика.

- витяг з наказу;

- договір;

- щоденник, завірений підписом керівника від бази практики і печаткою (додаток Б);

- таблиць обліку робочого часу, завірений підписом керівника від бази практики і печаткою;

- характеристика (печатка організації);

- зміст:

○ вступ;

○ розділи основної частини;

○ висновки;

○ список використаних джерел;

○ додатки.

Наприкінці звіту здобувач вищої освіти вказує дату написання звіту і ставить свій підпис.

7. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Додатками, залежно від напрямку діяльності організації, що є базою практики, можуть бути зразки зібраної інформації, таблиці, схеми, копії ділових та процесуальних документів з

дозволу керівника бази практики, матеріали узагальнення досвіду професійної діяльності правознавців, результати власних наукових досліджень тощо.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Ю, Ч, Ъ, наприклад, ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо. Один додаток позначається як додаток А.

Кожний додаток починають з нової сторінки, у правому верхньому куті якої пишуть слово «ДОДАТОК» із зазначенням відповідної літери алфавіту.

Додаток А

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗВІТ

про проходження навчальної практики в

(назва органу, відділу, підприємства, установи, організації)

здобувача вищої освіти (ки) 3-го курсу, групи МПБ-____
спеціальності 293 «Міжнародне право»

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник від бази практики

(оцінка прописом)

(П.І.П., підпис)

М.П.

Керівник практики
від Університету

(оцінка прописом)

(П.І.П., підпис)

Ірпінь-20__

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я по батькові)

III курсу, група _____

(назва практики)

навчально-науковий інститут права

кафедра міжнародного права

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальність 293 «Міжнародне право»

Ірпінь 20__рік

1. Основні положення практики:

- 1.1 Здобувач вищої освіти до відбуття на практику повинен пройти інструктаж і отримати:
 - ◆ щоденник
 - ◆ методичні вказівки проходження практики
 - ◆ направлення на практику
 - ◆ два договори
- 1.2 Здобувач вищої освіти прибувши на практику, повинен подати керівникові направлення, щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, ознайомитись з робочим місцем, правилами експлуатації устаткування та уточнити план проходження практики.
- 1.3 Під час проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку бази практики.
- 1.4. Звіт про практику здобувач вищої освіти складає відповідно до методичних вказівок та календарного графіка проходження практики, додаткових вказівок керівника практики від навчального закладу і бази практики.
- 1.5 Практика здобувача вищої освіти оцінюється за 100 бальною системою й враховується при призначенні стипендії нарівні з іншими дисциплінами навчального закладу.
- 1.6 Здобувач вищої освіти, що не виконав вимог практики й отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту залишається на повторний курс.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Направляється _____
(вид практики)

(база практики)

Термін практики: з _____ по _____ 20 ____ р.

Керівник практики від університету _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від бази практики _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на базу практики « _____ » _____ 20 ____ р.

Печатка
бази практики

(підпис)

(посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Вибув з бази практики « _____ » _____ 20 ____ р.

Печатка
бази практики

(підпис)

(посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

3. Відгук осіб які перевіряли проходження практики
(коротка інформація, підпис, дата)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

4. Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці (найменування підприємства, організації, установи)

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical margin lines, text, or other markings on the page.

Підпис керівника від бази
практики_____

Печатка «_____» 20____г.

5. Висновок керівника практики від університету про проходження практики

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Оцінка за:

3Mict —

оформлення —

ЗАХИСТ —

загальна оцінка з практики _____

підпис керівника практики від університету_____

Дата складення заліку «_____»_____20__р.

6. Робочі записи під час практики:

№п/п	Дата	Короткий зміст виконаної роботи здобувачами вищої освіти за кожен день	Підпис керівника практики від бази практики /печатка/

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

ТАБЕЛЬ
ОБЛІКУ РОБОЧОГО ЧАСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

(прізвище, ім'я та по батькові)																																	
МІСЯЦЬ	ГОДИНИ																																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																
	ПРИБУВ ВИБУВ																																

Керівник від бази практики

(підпис)

(П.І.П.)

Правила ведення й оформлення щоденника:

- 1.1. Щоденник – основний документ здобувача вищої освіти під час проходження практики.
- 1.2. Під час практики здобувач вищої освіти щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики.
- 1.3. Не рідше як раз на тиждень здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику практики від бази практики, який перевіряє щоденник, дає письмові зауваження, додаткові завдання й підписує записи, що їх зробив здобувач вищої освіти.
- 1.4. Під час відвідування практики керівником практики від навчального закладу обов'язково перевіряється щоденник і робляться відповідні записи (зауваження, побажання).
- 1.5. Після закінчення практики щоденник, табель разом із звітом має бути переглянутий керівником практики, який складає відгук, підписує його та затверджує печаткою.
- 1.6. Оформлений щоденник, табель разом із звітом здобувач вищої освіти повинен здати до навчального закладу.

Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Додаток В

**Анкета
оцінювання рівня знань студента-
практиканта спеціальності
293 «Міжнародне право»**

Державного податкового університету

(анкета є невід'ємною складовою звіту про проходження практики й обов'язкова
дозаповнення керівником практики від бази проходження практики)

(прізвище, ім'я, по батькові студента-практиканта)

(база проходження практики, відділ)

1. Оцініть рівень теоретичних знань студента:

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

**2. Що, на Вашу думку, потрібно вдосконалити у підготовці фахівця (за
необхідності)?**

- ☐ фахові знання;
 - ☐ вміння застосовувати інформаційні технології;
 - ☐ здатність працювати в команді;
 - ☐ інше, Ваші вимоги _____
-

**3. Оцініть ступінь готовності студента-практиканта до виконання
професійних завдань по завершенні навчання? (оберіть рівень)**

- ☐ низький рівень;
- ☐ достатній рівень;
- ☐ середній рівень;
- ☐ високий рівень.

4. Визначте рівень компетентностей, виявлених студентом-практикантом:

- здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції;

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування
набутих знань у професійній діяльності;

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

- здатність застосовувати юридичну аргументацію;

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

- уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових
ситуацій;

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

- здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх
вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

☐0 ☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

(Підпис, прізвище, ім'я, по батькові керівника від бази практики)